

Проект нової редакції Статуту НАН України

ПРИЙНЯТО

Загальними зборами Національної
академії наук України

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою
Кабінету Міністрів України

С Т А Т У Т

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

(нова редакція)

ідентифікаційний код 00019270

м.Київ – 2013 р.

I. Загальні положення

1. Національна академія наук України (далі – НАН України) є вищою державною науковою організацією України, що заснована на державній власності. **НАН України діє у відповідності до Конституції України, чинного законодавства України та цього Статуту.**

2. **Основною** метою діяльності НАН України є отримання нових та узагальнення наявних знань про природу, людину та суспільство; створення наукових основ науково-технічного, соціально-економічного та культурного розвитку країни; підготовка висококваліфікованих наукових кадрів.

3. НАН України організовує і здійснює фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, технічних, **суспільних та гуманітарних** наук, а також координує здійснення фундаментальних досліджень у наукових установах та організаціях України незалежно від форми власності. При НАН України діють Міжвідомча рада з координації фундаментальних досліджень в Україні та **Рада президентів національних академій наук України.**

4. **Загальнодержавний** статус НАН України ґрунтується на всебічній підтримці її статутної діяльності з боку держави, безстроковій та безоплатній передачі у користування без права зміни форми власності державного майна, наданні їй у постійне користування відповідно до земельного законодавства України земельних ділянок.

Кошти на забезпечення діяльності НАН України щорічно визначаються у Державному бюджеті України окремим рядком.

5. НАН України щорічно звітує перед Кабінетом Міністрів України про результати своєї наукової і науково-технічної діяльності та використання коштів, виділених їй із Державного бюджету **України.**

6. Державне управління науковою та науково-технічною діяльністю НАН України здійснюється згідно з чинним законодавством України **у межах, що не порушують її самоврядності у вирішенні питань статутної діяльності і свободи наукової творчості.**

7. НАН України є самоврядною науковою організацією.

Самоврядність НАН України полягає у:

1) самостійному визначенні тематики досліджень, своєї структури, вирішенні науково-організаційних, господарських, кадрових питань, здійсненні міжнародних наукових зв'язків;

2) виборності та колегіальності органів управління, здійсненні Загальними зборами НАН України функцій найвищого органу управління.

8. НАН України об'єднує членів НАН України – дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів, які обираються Загальними зборами НАН України, та **всіх** працівників НАН України.

9. НАН України є юридичною особою, має рахунки у **вітчизняній та іноземній валюті відповідно до законодавства України**, круглу печатку із зображенням Державного Герба України, інші печатки та штампи, необхідні для ведення діловодства.

НАН України є правонаступницею Академії наук України.

Як юридичну особу НАН України представляє президент НАН України.

Місцезнаходження НАН України: вул.Володимирська, 54, Київ-30, 01601, Україна.

10. **Повне найменування українською мовою – НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ.**

Повне найменування англійською мовою – NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE.

Повне найменування російською мовою – НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК УКРАИНЫ.

Скорочене найменування українською мовою – НАН УКРАЇНИ.

Скорочене найменування англійською мовою – NASU.

Скорочене найменування російською мовою – НАН УКРАИНЫ.

II. Основні завдання Національної академії наук України

11. Основними завданнями НАН України є:

1) організація, проведення та координація наукових досліджень з фундаментальних і прикладних проблем природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук;

2) виконання на світовому рівні фундаментальних і прикладних досліджень з **пріоритетних напрямів** науки та **впровадження їх результатів** у інноваційний розвиток економіки, освіти і культури в Україні;

3) участь у формуванні державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності;

4) підготовка наукових оцінок і прогнозів суспільно-політичного, соціально-економічного і культурного розвитку держави, **проведення на замовлення органів державної влади наукової експертизи проектів державних рішень і програм та з інших питань загальнодержавного значення;**

5) сприяння розвитку та інтеграції науки, освіти й виробництва в Україні;

6) об'єднання вчених НАН України, вищих навчальних закладів та інших наукових організацій у наукових радах, комітетах, комісіях та інших дорадчо-консультативних органах НАН України;

7) підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації, залучення обдарованої молоді, виявлення і підтримка талановитих дослідників, сприяння творчому зростанню молодих науковців, забезпечення спадкоємності поколінь учених, **діяльність у сфері вищої освіти;**

8) сприяння інтеграції вітчизняного інтелектуального потенціалу у світовий науковий простір;

9) захист прав членів НАН України та працівників її установ.

12. Для виконання своїх завдань НАН України:

1) визначає пріоритетні напрями фундаментальних і прикладних досліджень у галузі природничих, технічних, **суспільних та гуманітарних** наук та відповідні основні напрями досліджень наукових установ НАН України;

2) створює наукові ради, комітети, комісії та інші дорадчо-консультативні органи НАН України з найважливіших проблем у галузі природничих, технічних, **суспільних та гуманітарних** наук;

3) скликає наукові сесії, з'їзди, конференції тощо;

4) здійснює підготовку наукових кадрів, **у тому числі в аспірантурі та докторантурі, фахівців з вищою освітою**, вживає заходів щодо підвищення кваліфікації наукових працівників, **сприяє розвитку наукової складової у сфері освіти та залученню талановитої молоді до наукової діяльності;**

5) створює умови для творчої і продуктивної праці вчених;

6) здійснює видавничу діяльність;

7) здійснює пропаганду досягнень науки і техніки, сприяє поширенню наукових знань;

8) зберігає рукописи вчених і діячів культури, архівні матеріали установ НАН України та інші матеріали, що мають наукову, культурну та історичну цінність;

9) здійснює обмін друкованими виданнями та іншими видами носіїв інформації в установленому чинним законодавством порядку;

10) засновує і присуджує почесні звання, премії за наукові досягнення, інші нагороди та заохочувальні відзнаки НАН України;

11) здійснює міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво, укладає угоди з іноземними науковими центрами, бере участь у роботі міжнародних наукових організацій, в тому числі на правах національного члена;

12) визначає власну структуру, створює, реорганізовує і ліквідовує установи, організації та підприємства (далі – організації, що перебувають у віданні НАН України);

13) затверджує статuti організацій, що перебувають у віданні НАН України, здійснює контроль за їх дотриманням;

14) здійснює відповідно до законодавства та цього Статуту повноваження щодо управління об'єктами майнового комплексу НАН України;

15) бере участь у розробленні проектів законів, нормативно-правових актів та інших документів з питань, що належать до її компетенції;

16) готує для органів державної влади, господарських та інших організацій науково-експертні висновки, інформаційно-аналітичні та прогностичні матеріали, пропозиції та рекомендації з різних питань суспільно-політичного, соціально-економічного, науково-технічного і культурного розвитку держави;

17) здійснює експертну оцінку тематики фундаментальних досліджень та надає висновки щодо доцільності їх фінансування із Державного бюджету України;

18) бере участь у формуванні та реалізації державних цільових програм;

19) формує академічні цільові наукові та науково-технічні програми, здійснює конкурсний відбір наукових і науково-технічних проектів й грантову підтримку наукових досліджень;

20) в установленому чинним законодавством порядку створює науково-освітні центри, вищі навчальні заклади або бере участь у їх створенні, забезпечує управління ними, здійснює на замовлення державних органів та закладів освіти експертизу навчальних програм, підручників, посібників;

21) організовує та проводить конкурси молодих учених НАН України на здобуття премій, стипендій, грантів, забезпечує участь молодих науковців НАН України у національних та міжнародних конкурсах, які проводяться з метою цільової фінансової підтримки молоді;

22) бере участь у роботі спілок, інших об'єднань, зокрема міжнародних;

23) надає платні послуги згідно із законодавством;

24) проводить іншу діяльність відповідно до законодавства та цього Статуту.

III. Структура та персональний склад Національної академії наук України

13. НАН України має в своїй структурі Президію, секції, відділення з галузей наук, регіональні наукові центри, а також організації, що перебувають у віданні НАН України.

14. Основною ланкою структури НАН України є науково-дослідні інститути та інші наукові установи (обсерваторії, ботанічні сади, дендропарки, заповідники, бібліотеки, музеї тощо). Наукові установи НАН України є юридичними особами і діють на підставі власних статутів (положень), які розробляються відповідно до цього Статуту й

Основних принципів організації та діяльності науково-дослідного інституту НАН України, що затверджуються Президією НАН України.

Директори наукових установ обираються загальними зборами відповідних відділень НАН України та затверджуються Президією НАН України в порядку, встановленому в НАН України. **Порядок заміщення посад керівників інших організацій, що перебувають у віданні НАН України, встановлюється Президією НАН України згідно з чинним законодавством.**

15. Секція НАН України – колегіальний координаційний орган НАН України, який об'єднує відповідні відділення наук та окремі установи НАН України для вирішення найважливіших наукових проблем міждисциплінарного характеру.

16. Відділення НАН України створюються з метою визначення пріоритетних напрямів і тематики фундаментальних і прикладних досліджень, їх всебічного обговорення, підготовки експертних висновків у відповідній галузі науки, організації досліджень з цих напрямів та **оцінювання** їх результатів, координації фундаментальних досліджень у відповідній галузі науки.

Відділення НАН України **об'єднують** за відповідними галузями та напрямами наук членів НАН України, наукові установи НАН України та всіх працівників **організацій** НАН України, які входять до відділення.

17. Секції та відділення НАН України здійснюють свою діяльність згідно з положеннями, що затверджуються Президією НАН України.

Кількість і найменування секцій та відділень визначаються Загальними зборами НАН України.

18. Регіональні наукові центри НАН України створюються з метою підвищення ролі науки у розробці та реалізації в Україні ефективної регіональної політики, орієнтованої на поєднання загальнодержавних і регіональних інтересів.

Перелік регіональних наукових центрів затверджується Загальними зборами НАН України.

Регіональні наукові центри є юридичними особами, що перебувають у віданні НАН України і діють на підставі статутів, затверджених спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері науки.

19. До персонального складу членів НАН України входять дійсні члени, члени-кореспонденти та іноземні члени НАН України.

Дійсними членами НАН України обираються вчені, які зробили видатний внесок у розвиток відповідних напрямів науки.

Членами-кореспондентами НАН України обираються вчені, які збагатили науку визначними здобутками.

Дійсними членами та членами-кореспондентами НАН України можуть бути обрані громадяни України.

Іноземними членами НАН України обираються вчені – громадяни інших країн, наукові праці яких одержали визнання міжнародної наукової **спільноти** та які вагомо сприяють розвитку міжнародних наукових зв'язків НАН України.

Члени НАН України обираються довічно.

IV. Загальні збори Національної академії наук України

20. Найвищим органом НАН України є Загальні збори, що складаються з дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України. У Загальних зборах з правом дорадчого голосу можуть брати участь іноземні члени НАН України, керівники наукових установ НАН України та представники наукової громадськості.

21. Право ухвального голосу на Загальних зборах НАН України мають дійсні члени та члени-кореспонденти НАН України, **крім випадків, визначених цим Статутом або окремим рішенням Загальних зборів НАН України.**

22. Загальні збори НАН України:

1) беруть участь у формуванні державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності, визначають основні напрями наукової роботи НАН України;

2) вирішують питання організації наукової діяльності та внутрішнього життя НАН України;

3) заслуховують доповіді наукового і науково-організаційного характеру;

4) обирають дійсних членів, членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України згідно з порядком, встановленим цим Статутом;

5) обирають президента, віце-президентів, головного ученого секретаря НАН України, обирають або затверджують членів Президії НАН України згідно з порядком, встановленим цим Статутом;

6) розглядають питання про бюджет НАН України;

7) розглядають і затверджують звіти про діяльність НАН України;

8) **приймають** Статут НАН України та вносять до нього зміни і доповнення;

9) вирішують інші питання, віднесені цим Статутом до компетенції Загальних зборів НАН України.

23. Чергові сесії Загальних зборів НАН України скликаються не рідше ніж один раз на рік.

За рішенням Президії НАН України або на письмову вимогу не менше 1/3 облікового складу дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України скликаються позачергові сесії Загальних зборів НАН України.

24. Загальні збори НАН України мають право ухвалювати рішення, якщо на них присутні не менше половини облікового складу дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України, за винятком випадків, коли цим Статутом передбачено інше.

Рішення на Загальних зборах НАН України приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів присутніх дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України, за винятком випадків, коли цим Статутом або рішенням Загальних зборів передбачається інший порядок.

Президія НАН України має право спеціальним рішенням на час Загальних зборів виключати з облікового складу тих дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України, стан здоров'я яких чи інші обставини не дають можливості їм **взяти** участь у Загальних зборах та голосуванні.

Рішення Загальних зборів НАН України приймаються у формі постанов і є обов'язковими для виконання всіма членами НАН України, Президією НАН України та її апаратом, секціями, відділеннями, регіональними науковими центрами та організаціями, що перебувають у віданні НАН України.

25. Загальні збори НАН України можуть таємним голосуванням простою більшістю голосів облікового складу дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України достроково припинити повноваження окремих членів Президії НАН України або Президії в цілому та обрати нових членів або Президію в цілому в порядку, визначеному цим Статутом.

Питання про дострокове звільнення окремих членів Президії за їх власним бажанням вирішується Президією НАН України.

V. Порядок виборів дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів Національної академії наук України

26. Вибори дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України проводяться не рідше одного разу на три роки і призначаються Президією НАН України.

27. Повідомлення Президії НАН України про проведення виборів дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України (назви спеціальностей, кількість вакансій та їх розподіл) публікується в пресі не пізніше ніж за три місяці до проведення виборів.

Зміна назв спеціальностей, кількості вакансій та їх розподілу по відділеннях після публікації повідомлення не допускається.

28. Право висувати кандидатів у дійсні члени та члени-кореспонденти НАН України надається вченим радам наукових установ і вищих навчальних закладів, державним і громадським організаціям, дійсним членам і членам-кореспондентам НАН України. Відповідні матеріали та обґрунтування надсилаються до НАН України протягом одного місяця від дня публікації.

Списки висунутих та зареєстрованих кандидатів у дійсні члени і члени-кореспонденти НАН України **оприлюднюються у засобах масової інформації** не пізніше ніж за місяць до дня виборів.

29. Вибори академіків і членів-кореспондентів проводяться у два етапи – на загальних зборах відділень, а потім на Загальних зборах НАН України. Загальні збори НАН України обирають дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України з числа кандидатів, обраних загальними зборами відділень НАН України, у межах оголошених вакансій.

30. Вибори і передвиборна кампанія проводяться на демократичній основі, в умовах повної поінформованості наукової громадськості. На Загальних зборах НАН України і загальних зборах відділень забезпечуються необхідні умови для всебічного обговорення кандидатур.

31. Вибори кандидатів у дійсні члени НАН України на загальних зборах відділень проводяться таємним голосуванням дійсних членів НАН України відповідного відділення, а кандидатів у члени-кореспонденти НАН України – таємним голосуванням дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення. Вибори вважаються дійсними в разі наявності на зборах не менше 2/3 облікового складу відповідно дійсних членів або дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України, які входять до складу відділення.

Обраними кандидатами у члени НАН України вважаються особи, за яких проголосувало не менше 2/3 членів НАН України відповідного відділення, що брали участь у голосуванні.

32. Вибори дійсних членів НАН України проводяться на Загальних зборах НАН України таємним голосуванням дійсних членів НАН України, а членів-кореспондентів НАН України – таємним голосуванням дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України. Вибори вважаються правочинними за наявності на зборах не менше 2/3 облікового складу відповідно дійсних членів або дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України.

Дійсними членами і членами-кореспондентами НАН України вважаються обраними особи, за яких проголосувало не менше 2/3 членів НАН України, які брали участь у голосуванні.

Результати виборів **оприлюднюються у засобах масової інформації**.

33. Кандидати в іноземні члени НАН України висуваються на відкриті Президією НАН України вакансії загальними зборами відділень і обираються Загальними зборами НАН України. У виборах іноземних членів НАН України беруть участь дійсні члени та члени-кореспонденти НАН України. Вибори вважаються дійсними в разі наявності на зборах не менше 2/3 облікового складу дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України. Обраними вважаються особи, за яких проголосувало не менше 2/3 членів НАН України, які брали участь у голосуванні.

За рішенням відповідно загальних зборів відділення і Загальних зборів НАН України при висуненні кандидатів і обранні в іноземні члени НАН України може бути застосоване відкрите голосування.

Вибори дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України проводяться на підставі цього Статуту і положення про вибори, яке затверджується Президією НАН України.

VI. Обов'язки та права дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Національної академії наук України

34. Головний обов'язок дійсних членів і членів-кореспондентів НАН України полягає у збагаченні науки новими досягненнями і відкриттями шляхом особисто здійснюваних наукових досліджень, організації колективної розробки проблем, наукового керівництва роботами.

Члени НАН України повинні брати активну участь у виконанні завдань, покладених на НАН України.

Члени НАН України активно сприяють впровадженню досягнень науки в практику та використанню їх у соціально-економічному і культурному будівництві, ведуть роботу, спрямовану на підготовку і підвищення кваліфікації наукових кадрів, зобов'язані виконувати доручення Президії НАН України і відповідного відділення.

Членам НАН України створюються в установах НАН України належні умови для виконання обов'язків, зазначених у цьому Статуті.

35. Кожний дійсний член і член-кореспондент НАН України є членом одного з відділень НАН України відповідно до своєї наукової спеціальності.

Перехід з одного відділення до іншого здійснюється за власним бажанням і рішенням загальних зборів обох відділень НАН України та затверджується Президією НАН України.

Дійсні члени та члени-кореспонденти НАН України, які входять до складу одного відділення, можуть за згодою загальних зборів іншого відділення одночасно брати участь у його роботі з правом дорадчого голосу.

36. Члени НАН України щороку подають у відповідне відділення НАН України звіт про свою діяльність.

37. Дійсні члени, члени-кореспонденти НАН України після досягнення 65-річного віку можуть за їх бажанням та рішенням Президії НАН України бути призначені радниками при дирекції відповідної наукової установи НАН України.

38. Дійсним членам (академікам) і членам-кореспондентам НАН України виплачується довічна плата, розмір якої визначається Кабінетом Міністрів України.

VII. Президія Національної академії наук України

39. У період між сесіями Загальних зборів НАН України керівництво роботою НАН України здійснює Президія НАН України.

Президія НАН України звітує Загальним збором НАН України про свою роботу та найважливіші рішення, прийняті нею в період між сесіями Загальних зборів НАН України.

Президія обирається Загальними зборами НАН України терміном на п'ять років у складі президента, віце-президентів, головного ученого секретаря НАН України, академіків-секретарів відділень, голів регіональних наукових центрів, а також інших членів Президії в кількості, що визначається Загальними зборами НАН України.

40. Президент, віце-президенти та головний учений секретар НАН України обираються Загальними зборами НАН України з числа дійсних членів НАН України таємним голосуванням простою більшістю голосів.

Віце-президенти та головний учений секретар НАН України обираються за поданням президента НАН України.

Академіки-секретарі відділень обираються загальними зборами відділень НАН України з числа дійсних членів НАН України і затверджуються Загальними зборами НАН України таємним голосуванням простою більшістю голосів.

Інші члени Президії НАН України обираються Загальними зборами НАН України з числа дійсних членів НАН України таємним голосуванням простою більшістю голосів.

Президія НАН України може мати радників з правом дорадчого голосу.

41. Президент НАН України:

1) організовує роботу НАН України, очолює Президію і Бюро Президії НАН України;

2) керує діяльністю НАН України з питань визначення та реалізації державної наукової політики, організації, проведення та координації наукових досліджень, визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності, наукового забезпечення соціально-економічного, технологічного, суспільно-політичного і культурного розвитку України;

3) без довіреності діє від імені НАН України, представляє її в органах державної влади, державних установах, громадських та інших організаціях;

4) є розпорядником бюджетних коштів;

5) відповідає за вирішення загальних питань добору і розстановки керівних кадрів в НАН України, її фінансового і матеріально-технічного забезпечення, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, соціального розвитку, управління майновим комплексом, оптимізації мережі установ, організації міжнародних та академічних зв'язків;

6) очолює Міжвідомчу раду з координації фундаментальних досліджень в Україні, Раду президентів академій наук України;

7) укладає договори, підписує угоди, в тому числі галузеву угоду з профспілкою працівників НАН України, та видає довіреності від імені НАН України, здійснює інші юридичні дії;

8) вирішує інші питання керівництва діяльністю НАН України.

42. Розподіл обов'язків між президентом, віце-президентами, головним ученим секретарем та іншими членами Президії НАН України встановлюється Президією НАН України.

43. Президія НАН України в установленому порядку:

1) скликає сесії Загальних зборів НАН України;

2) затверджує кількість і перелік вакансій дійсних членів, членів-кореспондентів й іноземних членів НАН України та призначає вибори членів НАН України;

3) забезпечує підготовку та виносить на обговорення і затвердження Загальних зборів НАН України програми, прогнози й звіти про діяльність НАН України та її установ;

4) готує та подає на розгляд Загальних зборів НАН України питання про бюджет НАН України та його виконання;

5) здійснює координацію наукових досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук;

6) створює наукові ради, комітети, комісії та інші дорадчо-консультативні органи НАН України з найважливіших проблем у галузі природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук, заслуховує звіти про їх роботу;

7) сприяє використанню результатів науково-дослідних робіт у народному господарстві, культурі, в соціальній сфері;

8) **забезпечує розвиток наукових зв'язків з галузевими академіями наук та іншими науковими установами в країні й за кордоном;**

9) **затверджує положення про секцію НАН України, відділення НАН України та Основні принципи організації та діяльності науково-дослідного інституту НАН України;**

10) **створює, реорганізовує і ліквідує організації, що перебувають у віданні НАН України, затверджує основні напрями їх наукової діяльності та визначає завдання;**

11) **організовує проведення державної атестації наукових установ НАН України та комплексних перевірок їх діяльності;**

12) **затверджує рішення загальних зборів відділень НАН України про обрання директорів наукових установ НАН України;**

13) **у разі потреби призначає виконуючих обов'язки членів Президії НАН України;**

14) **заслуховує наукові повідомлення учених, доповіді академіків-секретарів відділень та директорів наукових установ НАН України про наукову та науково-організаційну діяльність цих установ;**

15) **організовує та забезпечує проведення наукових сесій, з'їздів, конференцій, нарад тощо;**

16) **організовує та забезпечує проведення науково-дослідних експедицій;**

17) **визначає порядок формування тематики наукових досліджень, затверджує академічні наукові та науково-технічні програми, оголошує конкурси наукових і науково-технічних проектів НАН України, спільні конкурси з міжнародними та зарубіжними науковими центрами і затверджує їх результати;**

18) **вирішує питання інформатизації досліджень та їх науково-інформаційного забезпечення;**

19) **організовує роботу з підвищення кваліфікації наукових працівників НАН України, підготовки кандидатів та докторів наук;**

20) **приймає рішення щодо розподілу бюджетних коштів між установами НАН України (розпорядниками нижчого рівня), доводить до них обсяги бюджетних асигнувань, контролює ефективність їх використання;**

21) **встановлює і присуджує почесні звання НАН України, премії імені видатних учених України, стипендії та премії молодим ученим і студентам вищих навчальних закладів України за найкращі наукові роботи та інші відзнаки НАН України;**

22) **організовує науково-видавничу та науково-інформаційну діяльність НАН України;**

23) **вирішує питання централізованого матеріально-технічного забезпечення установ НАН України, створення центрів колективного користування унікальним обладнанням;**

24) веде облік об'єктів майнового комплексу НАН України, здійснює управління ними і контроль за ефективністю їх використання та збереження, зокрема:

- закріплює та здійснює перерозподіл майна між **організаціями, що перебувають у віданні НАН України;**

- дає дозвіл **організаціям, що перебувають у віданні НАН України,** на передачу майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності при утворенні господарських товариств;

- виступає орендодавцем цілісних майнових комплексів нерухомого та іншого майна, що передане державою у безстрокове користування НАН України;

- надає дозвіл **організаціям, що перебувають у віданні НАН України,** на укладання договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на їх балансах;

- надає дозвіл на списання майна, яке знаходиться на балансах **організацій НАН України;**

- приймає рішення **щодо** розміщення **організацій НАН України** в адміністративних будинках і нежилих приміщеннях організацій, що перебувають у віданні НАН України, та визначає розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями;

25) вносить пропозиції щодо передачі об'єктів майнового комплексу НАН України до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передачі об'єктів комунальної власності у державну власність та віднесення їх до майнового комплексу НАН України;

26) здійснює інші повноваження щодо управління об'єктами майнового комплексу НАН України, передбачені чинним законодавством;

27) визначає згідно з законодавством порядок використання об'єктів інтелектуальної власності, що створюються в установах НАН України;

28) затверджує статuti (положення) **організацій, що перебувають у віданні НАН України,** здійснює контроль за їх дотриманням і приймає рішення **у разі виявлених порушень;**

29) укладає й розриває контракти з керівниками **державних підприємств;**

30) забезпечує в установах НАН України збереження державної таємниці;

31) вирішує основні завдання соціального розвитку.

32) **відповідно до чинного законодавства затверджує умови оплати праці працівників бюджетних науково-дослідних установ і організацій та інших наукових установ НАН України;**

33) укладає галузеву угоду між НАН України та профспілкою працівників НАН України.

44. Президія НАН України приймає свої рішення у формі постанов, розпоряджень, наказів.

45. Президія НАН України здійснює контроль за дотриманням Статуту НАН України.

46. Для розгляду та оперативного вирішення окремих питань діяльності НАН України створюється Бюро Президії НАН України у складі президента, віце-президентів і головного ученого секретаря НАН України.

Компетенція Бюро Президії НАН України як органу управління визначається Президією НАН України.

Бюро Президії НАН України приймає свої рішення у формі постанов.

47. Президія НАН України має постійно діючий апарат, який забезпечує підготовку та реалізацію рішень Президії НАН України.

Апарат Президії НАН України діє на підставі положення, яке затверджується Президією НАН України. Загальне керівництво діяльністю апарату Президії НАН України здійснюється головним ученим секретарем НАН України, а з окремих питань – членами Президії НАН України згідно з розподілом обов'язків.

VIII. Фінансово-економічні основи діяльності Національної академії наук України

48. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності здійснюється за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України та власних надходжень, бюджетних наукових установ, а також з інших джерел.

49. Фінансування НАН України з Державного бюджету України здійснюється шляхом базового та програмно-цільового фінансування. Видатки з Державного бюджету України затверджуються щорічно законом про Державний бюджет України шляхом встановлення НАН України бюджетних призначень.

50. НАН України є головним розпорядником бюджетних коштів в особі її керівника.

НАН України є неприбутковою організацією.

51. Власні надходження бюджетних наукових установ, що віднесені до відання НАН України, отримуються додатково до коштів загального фонду бюджету і включаються до спеціального фонду бюджету відповідно до чинного законодавства. Власні надходження складаються із коштів, отриманих в установленому порядку як плата за надання послуг, виконання робіт, грантів, дарунків та благодійних внесків від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ на виконання

цільових заходів, а також коштів від реалізації в установленому порядку продукції чи майна та іншої діяльності.

Кошти, отримані від використання (надання в оренду) і реалізації майна НАН України та організацій, що віднесені до відання НАН України, спрямовуються на виконання її статутних завдань.

НАН України та організації, що віднесені до відання НАН України, самостійно розпоряджаються доходами та іншими надходженнями, одержаними від надання дозволених законодавством платних послуг. Такі кошти не можуть бути вилучені в дохід держави або місцевих бюджетів.

НАН України та організації, що віднесені до відання НАН України, мають право спрямовувати отримані від надання дозволених законодавством платних послуг кошти на реконструкцію та капітальне будівництво основних фондів і соціально-побутових об'єктів, розвиток соціально-побутової бази та соціальну підтримку наукових працівників.

52. Майновий комплекс НАН України складають усі матеріальні та нематеріальні активи (далі – об'єкти майнового комплексу), що обліковуються на балансах Національної академії наук України і організацій, віднесених до відання НАН України, і які закріплені державою за НАН України в безстрокове користування або придбані за рахунок бюджетних коштів, а також коштів від фінансово-господарської діяльності та/або набуті іншим шляхом, не забороненим законом.

Об'єкти майнового комплексу НАН України належать відповідно НАН України на праві господарського відання і передаються нею організаціям, що віднесені до її відання, на праві оперативного управління.

Безоплатна передача майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, що віднесені до відання НАН України, здійснюється без оподаткування, якщо підставою для такої передачі є рішення НАН України.

53. НАН України, здійснюючи повноваження з управління об'єктами майнового комплексу НАН України, забезпечує реалізацію прав держави як власника цих об'єктів, пов'язаних з ефективним їх використанням та розпорядженням у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

54. НАН України та організації, що віднесені до її відання, мають право використовувати належне їм майно для участі у цивільних відносинах, у тому числі для ведення фінансово-господарської діяльності, відповідно до цілей їх утворення та в межах цивільної правоздатності.

Вилучення земельних ділянок НАН України може здійснюватися лише за згодою Президії НАН України відповідно до Земельного кодексу України.

На нерухоме майно НАН України і організацій, що віднесені до її відання, не може бути звернено стягнення за претензіями кредиторів.

Відчуження нерухомого майна НАН України і організацій, що віднесені до її відання, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Продаж основних засобів НАН України і організацій, що віднесені до її відання, здійснюється лише на конкурсних засадах.

55. Установи НАН України мають право згідно з чинним законодавством України реалізовувати на внутрішньому і зовнішньому ринках прилади, устаткування, матеріали та іншу наукомістку продукцію, майнові права на об'єкти інтелектуальної власності й інші майнові права; здійснювати зовнішньоекономічні зв'язки; проводити наукову і науково-технічну експертизу; надавати платні науково-технічні послуги, здійснювати рекламні заходи.

ІХ. Порядок прийняття та внесення змін і доповнень до Статуту Національної академії наук України

56. Статут НАН України, зміни та доповнення до нього приймаються рішенням Загальних зборів НАН України, ухваленим не менше 2/3 голосів облікового складу дійсних членів й членів-кореспондентів НАН України, з попереднім обговоренням в установах НАН України та науковою громадськістю і затверджуються Кабінетом Міністрів України.